

Nefrotisch syndroom

informatie voor patiënten

INLEIDING	3
EEN NORMALE NIERFUNCTIE	4
EIWITTEN IN DE URINE	5
NEFROTISCH SYNDROOM	6
Verschijnselen	
Oorzaken	
Diagnose	
BEHANDELING	8
Oorzaak aanpakken	
Algemene behandelingen bij het nefrotisch syndroom	
Voeding	
COMPLICATIES	11
TOT SLOT	11

Ons lichaam kan je het best omschrijven als een fabriek die nooit stil ligt. De nieren hebben daar een belangrijke rol in. Ze filteren het bloed, houden de samenstelling van onze lichaamsvochten zo constant mogelijk en zorgen dat de zout- en vochtbalans van ons lichaam in evenwicht blijft. Ook produceren ze enkele belangrijke hormonen.

Vershillende ziektes kunnen de normale functie van de nieren verstoren. Sommige daarvan leiden tot het nefrotisch syndroom.

Deze brochure bevat informatie over mogelijke oorzaken, symptomen en complicaties van het nefrotisch syndroom, maar ook hoe de artsen de diagnose van deze ziekte stellen en welke de eventuele behandeling zal zijn. Uiteraard is elke behandeling aangepast aan het onderliggende ziektebeeld en houdt ze rekening met andere aandachtspunten van de individuele patiënt.

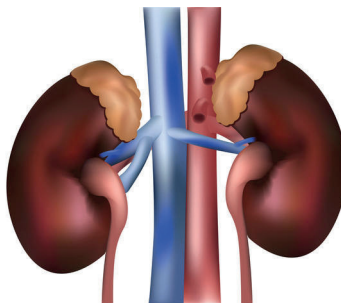
Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen? Aarzel dan niet om een medewerker aan te spreken. Wij helpen u graag verder. Wij wensen u een spoedig herstel toe en een aangenaam verblijf op onze afdeling en in ons ziekenhuis.

EEN NORMALE NIERFUNCTIE

De nieren liggen in de bovenbuik, langs beide kanten van de wervelkolom. Ze liggen buiten het buikvlies en zijn verbonden met de lichaamsslagader (aorta), een afvoerende ader en de blaas. De aorta zorgt voor de aanvoer van bloed en via een grote ader gaat het gezuiverde bloed terug naar het hart. In de blaas wordt de geproduceerde urine verzameld.

Elke nier bestaat uit één miljoen eenheden. Elke eenheid bestaat uit een nierfilter en nierbuisje. Een gezonde filter laat kleine moleculen door, maar houdt grote moleculen zoals eiwitten en rode bloedcellen tegen. In het nierbuisje gebeurt er een tweede wisselwerking tussen het bloed en de gefilterde voorurine.

Zo'n 180 liter bloed wordt per dag in de nieren gefilterd om afvalstoffen, vocht en overtollige minerale zouten (kalium, natrium, calcium ...) via de urine uit te scheiden.

EIWITTEN IN DE URINE

In de urine die we uitplassen zitten, in geval van normale werking van de nier, nauwelijks eiwitten. De nierfilters laten in eerste instantie een kleine hoeveelheid eiwitten door, maar die worden in de nierbuisjes terug in het bloed opgenomen. Bij het nefrotisch syndroom is het aantal eiwitten in de urine fors toegenomen.

Wanneer er eiwitten in de urine aanwezig zijn, noemen we dit proteïnurie.

NEFROTISCH SYNDROOM

Bij het nefrotisch syndroom is er een probleem in de nierfilters. Die filters zijn stuk en laten een grote hoeveelheid eiwitten door, die de nierbuisjes niet meer kunnen terugsturen naar het bloed. U verliest die eiwitten via uw urine, waardoor er in het lichaam een complex geheel aan verschijnselen optreedt.

VERSCIJNSELEN

Een syndroom is een verzameling van steeds samen voorkomende verschijnselen.

De volgende symptomen en tekens zien we bij het nefrotisch syndroom:

✓ Proteïnurie

Om van het nefrotisch syndroom te kunnen spreken, moet er meer dan 3,5 gram eiwitten per 24 uur aanwezig zijn in de urine. Dat kunnen er verschillende zijn.

✓ Hypoalbuminemie

Albumine is een eiwit dat aanwezig is in het bloed. Dit eiwit zorgt voor een wisselwerking van vocht tussen het bloed en de lichaamscellen. Wanneer er te weinig albumine in het bloed is, spreekt men van hypoalbuminemie.

✓ Oedeem

Doordat er te weinig albumine aanwezig is in het bloed, blijft het vocht tussen de lichaamscellen staan. Zo ontstaan er

vochtophopingen die we oedemen noemen. Dat gebeurt het eerst in de lichaamsdelen die het meest onderhevig zijn aan de zwaartekracht, zoals de armen en benen. Nadien kunnen deze oedemen ontstaan over het hele lichaam.

✓ Hyperlipidemie

Het nefrotisch syndroom gaat vaak gepaard met hyperlipidemie, een verhoogd cholesterolgehalte in het bloed.

✓ Trombose

Bij sommige oorzaken van het nefrotisch syndroom is er een verhoogd risico op klontervorming. Dat kan bloedproppen (trombose) veroorzaken, voornamelijk in de aders van de benen of in de bloedvaten van de longen.

OOZAKEN

Er zijn veel mogelijke oorzaken voor het nefrotisch syndroom. Het kan gaan om een nieraandoening, maar ook andere ziektes of het gebruik van bepaalde medicatie kunnen het syndroom uitlokken. Een aantal mogelijke oorzaken zijn:

- Focale segmentale glomerulosclerose (FSGS)
- Membraneuze nefropathie (MN)
- Diabetes mellitus
- Hodgkin lymfoom
- Infecties (hiv, hepatitis B, syfilis ...)
- Kwaadaardige tumoren
- Bepaalde medicatie (NSAID's)
- Auto-immuunziekten (lupus, amyloïdose ...)

Om de precieze oorzaak van een nefrotisch syndroom te kennen, gaat er in de meeste gevallen een nierbiopsie uitgevoerd worden. Dat is een medische procedure waarbij de arts een klein stukje nierweefsel afneemt voor microscopisch onderzoek.

DIAGNOSE

De diagnose van het nefrotisch syndroom wordt gesteld op basis van lichamelijk onderzoek, bloedonderzoek en onderzoek van de urine.

U zal onder andere gevraagd worden om uw urine gedurende 24 uur bij te houden. U begint dan 's ochtends, na uw eerste ochtendurine, uw urine te verzamelen. De eerste urine mag dus nog weg. De collectie eindigt met de eerste ochtendurine van de ochtend nadien, die u wel nog bij de verzameling voegt. Een staalafname van deze collectie zal het aantal eiwitten in uw urine bepalen.

BEHANDELING

OORZAAK AANPAKKEN

Zoals eerder vermeld, kan het nefrotisch syndroom verschillende oorzaken hebben. Artsen sporen de precieze oorzaak op en behandelen die dan, indien mogelijk, met specifiek daarvoor bedoelde medicatie. Vaak gaat het om medicatie die de afweer onderdrukt.

Daarnaast wordt een aantal behandelingen toegepast bij bijna alle vormen van het nefrotisch syndroom. Die helpen om de symptomen te controleren en het eiwitverlies te beperken.

MEDICATIE

- **ACE-inhibitoren of angiotensine II-receptorblokkers:**
Deze medicatie zorgt voor een verminderde druk op de nierfilters en dus een verminderd eiwitverlies. Ze hebben ook invloed op de bloeddruk, de nierfunctie en het kaliumgehalte in het bloed, dus de arts zal hiervoor regelmatig controles uitvoeren.

- **Diuretica (Burinex®, Lasix®)**

Diuretica zijn in de volksmond beter bekend als ‘plaspillen’. Het zijn vochtafdrijvende middelen die ervoor zorgen dat overtollig vocht wordt uitgescheiden via de nieren. Deze medicatie zal ervoor zorgen dat de oedemen verminderen.

- **Statines**

Om het cholesterolgehalte te verlagen, kunnen statines gegeven worden. Het cholesterolgehalte vermindert ook naar gelang de ziekte verbetert.

- **Anticoagulantia**

Als er een verhoogd risico is op bloedklonters, zal een bloedverdunner voorgeschreven worden.

VOEDING

De diëtiste van de afdeling nefrologie zal bij u langskomen om uw voedingsgewoontes te bespreken en eventueel aan te passen. De aandacht wordt gevestigd op de inname van zouten, kalium en verzadigde vetten.

COMPLICATIES

Het verloop van een nefrotisch syndroom kan verschillen van patiënt tot patiënt.

Volgende complicaties kunnen zich voordoen:

- Verminderde eetlust
- Hogere kans op trombose (klontervorming)
- Hogere infectiegevoeligheid
- Nierfunctieachteruitgang
- Oedemen

TOT SLOT

Als u nog vragen hebt na het doornemen van deze informatiebrochure, dan kan u terecht bij een gezondheidswerker van de dienst nefrologie. Ons team van medewerkers (artsen, verpleegkundigen, sociaal werk ...) staat tot uw beschikking. Twijfel niet om uw vragen of bezorgdheden met hen te bespreken.

Ook na uw ontslag uit het ziekenhuis kunt u uw vragen tijdens de consultatie bespreken met uw arts. Indien nodig kunt u een afspraak maken voor een gesprek met de desbetreffende gezondheidswerker.

We wensen u een spoedig herstel en een aangenaam verblijf toe.

© augustus 2024 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door de dienst nefrologie in samenwerking met de dienst communicatie.

Je vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/701730.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kun je bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

 my nexuz health

Raadpleeg je medisch dossier
via nexuzhealth.com
of download de app

